

Ο Φίλιππος Φραγκούλης στο MySalonika

Συντάκτης: [Γιώργος Παπανικολάου](#), 06/06/2013 09:00
http://www.mysalonika.gr/articles_product.php?category=235&article=7080

Ένας από τους επιζήσαντες στο Λούσιο ποταμό της Αρκαδίας, το 2007. Η δύναμη της ανθρώπινης θέλησης. Η οδύνη της απώλειας. Ένα βιβλίο, που έγραψε ο Φίλιππος Φραγκούλης για αυτή την εμπειρία ζωής. Που έφτασε κοντά στο θάνατο και επέστρεψε. Στο MySalonika, ο ορισμός της θέλησης για ζωή.

συνέντευξη στο Γιώργο Παπανικολάου

Ανοιξη του 2007 τότε. Ανοιξη του 2013 τελείωσε. Υπάρχουν ακόμα νύχτες, που έρχονται στο νου, εκείνες οι ώρες στο Λούσιο ποταμό; Οι μνήμες, άραγε, ξεθωριάζουν σαν όνειρο κακό, όσο περνά ο καιρός;

Έρχονται καμιά φορά, όχι τόσο με βάση την ώρα, αλλά σαν μικρές ριπές ανέμου από το παρελθόν, ειδικά σε καταστάσεις που ξυπνάνε το υποσυνείδητο. Δηλαδή, όταν βλέπω μια ανταριασμένη θάλασσα, ή ένα ποταμό που έχει νερά κάπως αγριεμένα. Στέκονται πάντα εκεί, ως απομεινάρια μιας ιστορίας που μας έχει σημαδέψει. Οπότε οι μνήμες πάντα υπάρχουν. Απλά ο χρόνος, τις κάνει πιο απαλές στις αιχμηρές τους άκρες...

Δεν ξεπερνιούνται τέτοιες δύσκολες στιγμές. Προσπερνιούνται;

Ένα τέτοιο γεγονός δεν το προσπερνάς έτσι εύκολα, ειδικά αυτοί οι άνθρωποι που έχασαν ψυχές. Μέρος της προσπάθειας αυτής, με αυτό το βιβλίο, ήταν με τη συλλογική του ανάγνωση και αποδοχή από τον κόσμο, να λειτουργήσει έτσι ώστε να μπει ένα μικρό λιθαράκι στην προσπάθεια όλων μας να λυτρωθούμε, από το γιατί που υπάρχει ακόμα μέσα μας...

Τα μέσα μαζικής ενημέρωσης εκείνη την άνοιξη, προσπάθησαν να γίνουν "αδηφάγα"; Αισθάνθηκες να βάλλεις από τη δημοσιότητα;

Απόλυτα! Και εγώ και ειδικά οι οικογένειες των ανθρώπων που έχασαν κάποιο δικό τους. Να φανταστείτε, κάποια στιγμή έπρεπε να φύγω από το σπίτι μου για λίγες μέρες για να ηρεμήσω αφού κάποια συνεργεία είχαν κατασκηνώσει από κάτω. Φυγαδεύτηκα από την πόρτα του γκαράζ. Αυτή η πίεση είναι που μας ώθησε να βγάλουμε μια συγκεκριμένη ανακοίνωση που υπάρχει αυτούσια μέσα στο βιβλίο και καταγράφηκε ως η πρώτη ουσιαστική αντίδραση θυμάτων σε τηλεδικεία και αναλύσεις από κάθε άσχετο. Είναι πολύ άσχημο πράγμα να "ψαρεύεις" πάνω σε σοκαρισμένες ψυχές...

Πόσο προσεκτικοί, τελικά, πρέπει να είμαστε, όταν αποφασίζουμε αδαείς σε μια παρέα, ένα Σαββατοκύριακο να πάμε να κάνουμε ένα extreme sport, ή κάτι παρεμφερές;

Για να ξεκαθαρίσουμε λίγο τα πράγματα. Δεν σημαίνει ότι όλα τα φυσιολατρικά δρώμενα είναι επικίνδυνα. Δεν ήμασταν όλοι και τόσο αδαείς. Απλά, όταν εμπιστεύεσαι ένα φορέα, ένα γραφείο, κάποιον και καταβάλλεις κάποιο ποσό, ουσιαστικά πληρώνεις και συνάπτεις ένα "συμβόλαιο" για να διεκπεραιώσεις κάτι με το πιο ασφαλή τρόπο, κανόνες και συνθήκες. Λειτουργείς πια ως ομάδα. Από εκεί και πέρα, αν υπάρχουν ελλείψεις και οι συνθήκες δεν ευνοούν, είναι καθήκον των οργανωτών να ενημερωθούν όλοι σωστά, λογικά και να υπολογιστούν όλα. Η εξέλιξη της ιστορίας αυτής, ήταν αποτέλεσμα ανθρώπινων λαθών. Θα συμβούλευα απλά να είναι όλοι ψύχραιμοι, να διερευνούν τις συνθήκες, το ποιόν των γραφείων και να αποφασίζουν. Η φύση είναι πανέμορφη, αρκεί να τη σεβόμαστε!

Ο αγώνας για επιβίωση εκείνη τη στιγμή, έφερε στο νου σου, ένα "γιατί". Όπως και μετά, στα μάτια όσων σας αντίκρισαν ζωντανούς, να αναρωτιούνται για τους δικούς τους. Αυτό το "γιατί" βράζει πάντα μέσα σου; Ξορκίζει αυτός ο εφιάλτης; Αποδυναμώνεται αυτό το "γιατί";

Αυτό το "γιατί" μας έχει ταλαιπωρήσει όλους πολύ. Νομίζω δε θα ξορκίσει κανένα εφιάλτη ουσιαστικά ποτέ και δεν θα αποδυναμωθεί ποτέ. Απλά μαθαίνεις πια να ζεις με τις συνέπειες μιας παράλογης θυσίας που σε πεισμώνει να μην ξανασυμβεί. Για αυτό υπάρχει πια και αυτή η γραπτή κατάθεση. Να μείνει κάτι προς παραδειγματισμό.

Τί έκανες με το που έγραψες και τη τελευταία σειρά του κειμένου του βιβλίου; Τί έκανες αμέσως μετά;

Έκλαψα. Σηκώθηκα, πήγα έκατσα σε μια άσπρη κουνιστή πολυθρόνα στο σπίτι, πήγαινα πέρα δώθε με ένα απλανές βλέμμα στο άπειρο και ένιωθα μια απίστευτη εξάντληση, αλλά συγχρόνως και μια περηφάνια που τα κατάφερα μετά από σχεδόν 2 μήνες να τελειώσω. Και μετά κοιμήθηκα σαν να μην υπήρχε αύριο. Είχα πια ξεζουμίσει κάθε μου ενέργεια.

Ξέρω ότι έχεις ξαναπάει, στη περιοχή-πλησίασες αρκετά-όχι στο ίδιο σημείο. Θαρρείς, συν το χρόνο, ότι θα καταφέρεις κάτι τέτοιο;

Πήγα απλά στα μονοπάτια από επάνω και μέχρι κάτω σε ένα σημείο που υπάρχει μια γέφυρα. Κοίταξα τα ορμητικά νερά και δεν το πίστευα πως έγινε όλο αυτό, πως τα καταφέραμε κάποια παιδιά. Και σκεφτόμουν τα παιδιά που δεν είναι εδώ. Πως πήγαν έτσι... Δάκρυσα. Πολύ. Έριξα κάποια λουλούδια στο νερό... Δεν ξέρω αν θα τα καταφέρω να φτάσω στο σημείο. Ίσως να μη θέλω. Αλλά νομίζω ότι θα το αποφασίσω με τη βοήθεια κάποιων ανθρώπων που ξέρουν καλά το μέρος, αλλά τους έχω ήδη πει ότι μπορεί να μην αντέξω και ότι θα πρέπει να γυρίσουμε πίσω. Αλλά δεν ξέρω. Με σφίγγει ακόμα αυτό... Υπερβολικά. Δεν είμαι ακόμα έτοιμος.

Επέστρεψες από την Ελλάδα, πριν λίγες μέρες, αν δεν κάνω λάθος. Δύσκολη η "ξενιτιά", όσο μεράκι και αποφασιστικότητα κι αν έχεις μέσα σου;

Εδώ, σου έχω μια έκπληξη, όπως κατάλαβες. Δεν επέστρεψα πίσω στο Λονδίνο όπου ήμουν εκεί περίπου 6 μήνες τώρα. Η ξενιτιά είναι πολύ μεγάλο πράγμα και να ξέρουν όλοι πως είναι πια πολύ δύσκολα παντού. Αλλά να σου πω κάτι; Νιώθω πως θέλω, όσο αντέχω ακόμα να είμαι ΕΔΩ στην πατρίδα μου και να το παλέγω. Είμαι Μεσόγειος. Και "πως να μαζέψεις τη Μεσόγειο με σχοινιά", που λέει και ένας στίχος από ένα γνωστό τραγούδι... Προτιμώ να δώσω τη μάχη μου εδώ. Και ας "πέσω".

Το θέατρο, που αγαπάς και ασχολείσαι αρκετά συχνά, είναι κομμάτι από το "εγχειρίδιο ζωής" που πρέπει να έχει ο άνθρωπος;

Πιστεύω απόλυτα, πως κάθε άνθρωπος έχει μέσα του ένα κομμάτι από αυτό το "εγχειρίδιο ζωής" που περιγράφεις, αρκεί να ψάξει τον εαυτό του και να το βρει. Εμένα έτυχε να είναι το θέατρο, η γραφή, το να είμαι ενεργός πολίτης που δεν ησυχάζει ποτέ. Σήμερα, δεν είναι δυνατόν για εμένα, ένας άνθρωπος να μην παθιάζεται με κάτι που να τον κάνει να γίνεται λίγο καλύτερος στην κοινωνία, να προσφέρει στο σύνολο, στους ανθρώπους που αγαπά και θέλει να έχει δίπλα του. Στην εποχή της μοναξιάς και της περιφρόνησης για τον άλλον και το διαφορετικό, αυτή η ανακάλυψη μπορεί να φέρει την πραγματική μας αναγέννηση. Προσωπική και κοινωνική. Συλλογικότητα και αποκούμπι στα δύσκολα.

Μια παρουσίαση βιβλίου, που δεν θα ξεχάσεις, για κάποιον λόγο;

Δεν θα ξεχάσω την πρώτη παρουσίαση του βιβλίου, στην Αθήνα. Ήταν δικαίωση. Ήταν παρόντες όσοι μπορούσαν από τις οικογένειες των παιδιών που δεν είναι πια εδώ, από τα παιδιά που είχαν καταφέρει να ξεγελάσουν τη μοίρα. Ήταν φίλοι αλλά και άγνωστοι. Νομίζω λειτούργησε, μετά από περίπου 5 χρόνια ως την κάθαρση που περιμέναμε όλοι. Δεν έχω λόγια....

Και τώρα ετοιμάζεις νέο μυθιστόρημα. Τί ακριβώς να περιμένουμε από σένα;

Ακόμα ακριβώς για να πω την αλήθεια το έχω όλο στο μυαλό μου... Έχω πλάσει κάποιους χαρακτήρες, τόπους, μέρη, χρόνους αλλά γυρίζουν όλα στα μυαλά, ώσπου να σκάσει αυτή η μικρή σπίθα που θα αρχίσει να γίνεται λέξεις και σελίδες. Θέλει λίγο χρόνο ακόμα... Απλά, όπως φαίνεται θα αφορά τα Βαλκάνια, την Ελλάδα μέσα στην ιστορία της από το 1875 μέχρι το 1975... Οικογένειες που η μοίρα θα τους φέρνει αντιμέτωπες με την ιστορία αυτού του τόπου... Ίδωμεν!

Ο Νίκος Πορτοκάλογλου, σε ένα τραγούδι του λέει πως "Το ποτάμι πίσω δε γυρνάει, δε γυρνάει στα βουνά, κι η καρδιά μου πάντα μπρος κοιτάει και σε ψάχνει στ' ανοιχτά" ...η δικιά σου καρδιά Φίλιππε, τί ψάχνει στα ανοιχτά;

Ψάχνει; Αραγε πόσο μπορείς να ψάχνεις, αυτή τη ψυχή που θα σε συγκλονίσει, θα είναι δίπλα σου πια με αληθινή αγάπη και που θα επιβεβαιώσει ότι ο άνθρωπος δεν είναι φτιαγμένος, όπως θέλουν να μας κάνουν να πιστεύουμε, να είναι μόνος, αλλά να απογειώνεται με τη συνύπαρξη και τη συντροφικότητα. Ζητάω πολλά; Δεν ξέρω. Ξέρω όμως ότι εκεί στη στροφή, η ζωή σου κρύβει εκπλήξεις και γεγονότα που ούτε τα έχεις φανταστεί. Είμαι μια τρανή απόδειξη αυτού. Εκεί στη στροφή ίσως να βρίσκεται πάντα μια απάντηση... μια ματιά... ένας αληθινός έρωτας, όνειρα, ελπίδα... Το εύχομαι σε όλους!